

Postanowienie z dnia 16 września 1999 r.

I PZ 42/99

Jeżeli w pozwie i w kasacji powód podał, że wartością przedmiotu sporu i zaskarżenia jest określona kwota pieniężna "wraz ze skapitalizowanymi odsetkami", to bez podjęcia przez sąd drugiej instancji czynności zmierzających do ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia kasacją, niezasadny jest wniosek, że wartością tą nie są objęte skapitalizowane odsetki.

Przewodniczący: SSN Jadwiga Skibińska-Adamowicz (sprawozdawca), Sędziowie SN : Józef Iwulski, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 września 1999 r. sprawy z powództwa Michała O., Mirosława G., Marii K. i Agaty K. przeciwko Prokuraturze Wojewódzkiej w K. o zapłatę, na skutek zażalenia Marii K. i Agaty K. na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 13 kwietnia 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

1. u c h y l i ć zaskarżone postanowienie,
2. sprawdzić wartość przedmiotu zaskarżenia kasacją i w tym celu przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 1997 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Kole zasądził od Prokuratury Wojewódzkiej w K. na rzecz Marii K. kwotę 3.468,48 zł i na rzecz Agaty K. kwotę 3.437,01 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1996 r. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za okres do 31 sierpnia 1996 r. i odsetkami ustawowymi poczynając od 30 października 1996 r. do dnia zapłaty.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 9 maja 1997 r., rozpoznając apelację strony pozwanej, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo.

Od wskazanego wyroku obie powódki złożyły kasację, którą Sąd Okręgowy w Poznaniu odrzucił postanowieniem z dnia 13 kwietnia 1998 r. Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiło stwierdzenie, że wartością przedmiotu zaskarżenia kasacją jest wartość podanych w pozwie świadczeń, tj. kwoty 3.468,48 zł i 3.437,01 zł. Wprawdzie wskazanie w kasacji, że wartością przedmiotu zaskarżenia objęte są także skapitalizowane odsetki mogłoby sugerować, iż wartość ta jest wyższa niż kwoty należności głównej, lecz powódki nie podały żadnych kwot z tego tytułu, zatem wnioskowanie o tym jest nieuzasadnione. Sąd Wojewódzki również podniósł, że istota kapitalizacji odsetek sprowadza się do „połączenia szeregu świadczeń z sumą świadczenia pieniężnego, w stosunku do którego zostały ustalone”. Tak więc jeżeli Sąd Rejonowy w sentencji wyroku z dnia 23 stycznia 1997 r., zasądzając na rzecz każdej powódki określone świadczenie wskazał, że podstawę świadczenia stanowi wyrównanie zaległego wynagrodzenia i skapitalizowane odsetki, to nie wzbudza wątpliwości to, że nastąpiło doliczenie żądanych odsetek do kwoty świadczenia głównego. W tej sytuacji wartość przedmiotu zaskarżenia kasacją w przypadku każdej powódki nie przekracza 5.000 zł, co sprawia, że kasacja jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu (art. 393⁵ KPC).

Na powyższe postanowienie obie powódki złożyły zażalenie, wnosząc o jego uchylenie i nadanie kasacji biegu. Zarzuciły, że w ich pozwie wartość przedmiotu sporu została precyzyjnie określona jako zaległe wynagrodzenie i odsetki i przekraczała – co do każdej powódki – kwotę 5.000 zł. Również wysokość skapitalizowanych odsetek została wskazana, gdyż do pozwu zostały dołączone wykazy przedstawiające wysokość odsetek wyliczoną do dnia wniesienia pozwu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zarówno sformułowanie żądania pozwu, jak i określenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacją, a także uzasadnienie wyroku Sądu Wojewódzkiego nie uprawniały Sądu Okręgowego do odrzucenia kasacji powódek na tej podstawie, że w kwotach 3.468,48 zł i 3.437,01 zł mieściły się jakoby skapitalizowane odsetki od tychże

kwot, wyliczone na dzień 31 sierpnia 1996 r. W pozwie bowiem powódki podały, że żądają zasądzenia wymienionych kwot tytułem zaległego wynagrodzenia za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1994 r. wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za okres do 31 sierpnia 1996 r., zaś w uzasadnieniu powołały się na dołączone do pozwu wykazy, obrazujące wysokość roszczenia głównego i oddzielnie odsetek. Natomiast w kasacji wskazały, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowią kwoty 3.468,48 zł i 3.437,01 zł tytułem wynagrodzenia za pracę wraz z kwotą skapitalizowanych odsetek „od roszczeń” w wyżej podanych kwotach. Również Sąd Wojewódzki, rozpoznając apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 23 stycznia 1997 r., napisał w uzasadnieniu, że rozpoznawał apelację w sprawie, w której przedmiotem było wyrównanie wynagrodzenia za pracę za 1994 r. oraz skapitalizowane odsetki „od roszczeń” z tytułu tego wynagrodzenia. Mimo więc niepodania wysokości skapitalizowanych odsetek w określonej kwocie, nie ulegało wątpliwości, że powódki nie wliczyły ich do roszczenia głównego. Tym samym przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że wymienione odsetki mieściły się w kwotach 3.468,48 zł i 3.437,01 zł było błędne.

Należy jednak stwierdzić, że sposób określenia przez powódki wysokości odsetek był niewystarczający dla prawidłowego ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia kasacją. Powinny bowiem podać kwotowo ich skapitalizowaną wysokość na dzień 31 sierpnia 1996 r. Odwołanie się do wykazów dołączonych do pozwu nie mogło prowadzić do ustalenia ich właściwej wysokości, gdyż wykazy te okazały się niejasne. Mimo bowiem zawartego w nich stwierdzenia, że obejmują „całość roszczenia”, nie było w nich takich kwot z tytułu wyrównania wynagrodzenia za 1994 r., jakich powódki żądały w pozwie i jakie wskazały w kasacji.

W tej sytuacji rzeczą Sądu Okręgowego było sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacją, stosownie do art. 25 § 1 w związku z art. 393 pkt 1 i art. 393³ KPC, i dopiero w wyniku tego sprawdzenia rozstrzygnięcie o odrzuceniu kasacji bądź nadaniu jej dalszego biegu. Zaniechanie przez Sąd Okręgowy powyższych niezbędnych czynności spowodowało przedwczesne i tym samym nieprawidłowe jej odrzucenie.

Z tego względu Sąd Najwyższy na podstawie stosowanego odpowiednio art. 386 § 3 w związku z art. 393¹⁸ i art. 393¹⁹ KPC uchylił zaskarżone postanowienie, natomiast badając dopuszczalność kasacji pod kątem wartości przedmiotu zaskarżenia postanowił – z uwagi na wątpliwości dotyczące właściwego określenia tej warto-

ści – sprawdzić ją i w tym celu przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w celu podjęcia odpowiednich czynności.

=====